

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 80/2009

2009 m. sausio 14 d.

dėl Elgesio su kompiuterinėmis rezervavimo sistemomis kodekso ir panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2299/89

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 71 straipsnį ir 80 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

atsižvelgdami į Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonę ⁽²⁾,laikydami si Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) 1989 m. liepos 24 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2299/89 dėl elgesio su kompiuterinėmis rezervavimo sistemomis kodekso ⁽⁴⁾ labai padėjo užtikrinti oro vežėjams teisingas ir nešališkas sąlygas kompiuterinėje rezervavimo sistemoje (toliau – KRS) ir taip apsaugoti vartotojų interesus.
- (2) Didelė oro linijų rezervacijų dalis vis dar atliekama naudojant KRS.
- (3) Dėl technologijų pažangos ir rinkos pokyčių galima gerokai supaprastinti teisinę sistemą suteikiant sistemos tiekėjams ir oro vežėjams daugiau laisvės derėtis dėl užsakymo mokesčių ir kainos sudėties. Taip jiems turėtų būti sudarytos sąlygos lanksčiai prisitaikyti prie kelionių agentų ir vartotojų poreikių bei reikalavimų ir veiksmingiau platinti savo transporto produktus.
- (4) Dabartinėmis rinkos sąlygomis visgi reikia palikti galioti tam tikras nuostatas dėl KRS, jei jose siūlomi transporto produktai, kad būtų galima užkirsti kelią konkurencijos pažeidimams ir užtikrinti, kad vartotojams būtų teikiama nešališka informacija.

- (5) Pagrindiniams vežėjams atsisakius ne jiems priklausančioms sistemoms teikti tokią pat informaciją apie tvarkaraščius, bilietų kainas ir laisvas vietas arba priimti užsakymus, padarytus naudojant tas sistemas, gali būti smarkiai iškreipta kompiuterinių rezervavimo sistemų konkurencija.
- (6) Kadangi būtina palaikyti veiksmingą konkurenciją tarp visų dalyvaujančių vežėjų ir pagrindinių vežėjų bei užtikrinti, kad tarp oro vežėjų būtų laikomasi nediskriminavimo principo neatsižvelgiant į tai, ar jie dalyvauja KRS.
- (7) Siekiant užtikrinti skaidrias ir panašias konkurencines sąlygas rinkoje, pagrindiniams vežėjams turėtų būti taikomos specifinės taisyklės.
- (8) Sistemos tiekėjai turėtų aiškiai atskirti KRS nuo bet kokios oro susisiekimo bendrovės vidaus ar kitos rūšies rezervavimo sistemos ir vengti rezervuoti platinimo įrenginius savo pagrindiniams vežėjams, kad pagrindiniai vežėjai naudodamiesi KRS neturėtų privilegijų.
- (9) Siekiant apsaugoti vartotojų interesus, pagrindiniame ekrane KRS vartotojams būtina pateikti nešališką informaciją ir užtikrinti, kad informacija apie visus dalyvaujančius vežėjus būtų vienodai prieinama neteikiant pirmenybės vienam iš dalyvaujančių vežėjų.
- (10) Nešališkai pateikiant informaciją ekrane didinamas pagrindinių vežėjų teikiamų transporto produktų skaidrumas ir vartotojų pasitikėjimas.
- (11) Sistemos tiekėjai turėtų užtikrinti, kad KRS pardavimo duomenimis nediskriminuojant galėtų naudotis visi dalyvaujantys vežėjai, o transporto paslaugų teikėjai negalėtų šiais duomenimis naudotis taip, kad netinkamai paveiktų kelionių agentūros ir vartotojo pasirinkimą.
- (12) Abonentų ir sistemos tiekėjo susitarimuose dėl rinkodaros informacijos duomenų įrašų (MITD) galėtų būti numatyta kompensavimo abonentams sistema.
- (13) Reikėtų supaprastinti informacijos apie vežimo geležinkelio transportu paslaugas ir bendras oro susisiekimo bei vežimo geležinkelio transportu paslaugas pateikimą KRS ekrane.

⁽¹⁾ OL C 224, 2008 8 30, p. 57.⁽²⁾ OL C 233, 2008 9 11, p. 1.⁽³⁾ 2008 m. rugsėjo 4 d. Europos Parlamento nuomonė (dar neskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimas.⁽⁴⁾ OL L 220, 1989 7 29, p. 1.

(14) Pagal 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 dėl bendrų oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje taisyklių (nauja redakcija) ⁽¹⁾ oro vežėjai privalo skelbti bilietų kainas įskaičiuodami visus taikomus mokesčius, privalomuosius mokesčius, priemokas ir rinkliavas, kurie yra neišvengiami ir numatomi. KRS ekranuose turėtų būti pateikiama informacija apie bilietų kainas nurodant tų pačių kategorijų kainas, kad kelionių agentūros galėtų tą informaciją perduoti savo klientams.

(15) Informacija apie autobusų paslaugas, susijusias su oro transporto produktais, arba geležinkelių transporto produktus, inkorporuotus į oro transporto produktus, ateityje turėtų būti pateikta pagrindiniame KRS ekrane.

(16) KRS ateityje turėtų būti teikiama lengvai suprantama informacija apie skrydžio metu išmetamą CO₂ kiekį ir sunaudojamą kurą. Tai galėtų būti nurodyta kaip vidutinis sunaudojamo kuro kiekis vienam asmeniui litrais/100 km bei vidutinis išmetamas CO₂ kiekis vienam asmeniui gramais/km ir galėtų būti palyginta su geriausiu alternatyvios kelionės traukiniu ar autobusu, trunkančios mažiau kaip penkias valandas, variantu.

(17) Bendrijos ir trečiųjų šalių oro vežėjams turėtų būti sudarytos vienodos sąlygos KRS paslaugų atžvilgiu.

(18) Tam, kad šis reglamentas būtų taikomas teisingai, Komisijai reikėtų suteikti tinkamus vykdymo užtikrinimo įgaliojimus, įskaitant galimybę savo iniciatyva arba gavus skundą nagrinėti pažeidimus, nurodyti atitinkamoms įmonėms nutraukti tokius pažeidimus ir skirti baudas.

(19) Komisija turėtų nuolat stebėti, kaip taikomas šis reglamentas, visų pirma, ar juo veiksmingai užkertamas kelias anti-konkurencinei ir diskriminuojamajai veiklai kelionių paslaugų teikimo rinkoje, kurioje naudojama KRS, ypač dalyvaujant su sistemos tiekėjais glaudžiai susijusiems vežėjams.

(20) Šis reglamentas neturi įtakos Sutarties 81 ir 82 straipsnių taikymui. Šiuo reglamentu papildomos bendrosios konkurencijos taisyklės, kurios ir toliau visapusiškai taikomos konkurencijos pažeidimams, pvz., antimonopolinių taisyklių pažeidimams arba piktnaudžiavimui dominuojančia padėtimi.

(21) Asmenų apsauga tvarkant asmens duomenis reglamentuojama 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmens apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽²⁾. Šio reglamento nuostatomis patikslinamos ir papildomos Direktyvos 95/46/EB nuostatos, susijusios su KRS operacijomis.

(22) Reglamentą (EEB) Nr. 2299/89 reikėtų panaikinti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 SKIRSNIS

ĮVADINĖS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šis reglamentas taikomas visoms kompiuterinėms rezervavimo sistemoms (KRS), kurios apima oro susisiekimo paslaugas, kai tos sistemos siūlomos naudoti arba naudojamos Bendrijoje.

Šis reglamentas taip pat taikomas vežimo geležinkelių transportu paslaugoms, kurios kartu su oro susisiekimo paslaugomis įtraukiamos į pagrindinį KRS ekraną, jei jas siūloma naudoti arba jos naudojamos Bendrijoje.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente taikomos šios apibrėžtys:

1. transporto produktas – keleivio vežimas tarp dviejų oro uostų arba geležinkelio stočių;
2. reguliaraus oro susisiekimo paslauga – skrydžiai, kurių kiekvienas atitinka visas toliau nurodytas charakteristikas:
  - a) visuomenės atstovai atskirai gali nusipirkti (tiesiogiai iš oro vežėjo arba jo įgaliotųjų atstovų) vietą ir (arba) krovinių ir (arba) pašto vežimo talpą kiekvienam skrydžiui;
  - b) skrydis vykdomas taip, kad būtų užtikrintas susisiekimas tarp dviejų tų pačių arba daugiau vietų:
    - pagal paskelbtą tvarkaraštį; arba
    - skrydžius vykdant taip reguliariai arba dažnai, kad jie sudarytų atpažįstamą sistemingą seriją;
3. bilietų kainos – kainos, kurias keleiviai turi mokėti oro vežėjams, geležinkelio įmonėms, jų atstovams arba kitiems bilietų pardavėjams už tokių keleivių vežimą ir visos šių kainų taikymo sąlygos, įskaitant agentūrai pasiūlytą atlygį bei sąlygas ir kitas papildomas paslaugas;

⁽¹⁾ OL L 293, 2008 10 31, p. 3.

⁽²⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

4. kompiuterinė rezervavimo sistema arba „KRS“ – kompiuterinė sistema, kurioje yra informacija, *inter alia*, apie daugiau nei vieno oro vežėjo tvarkaraščius, laisvas vietas ir bilietų kainas, su įrenginiais arba be įrenginių rezervavimui atlikti arba bilietams išrašyti taip, kad abonentai galėtų pasinaudoti kai kuriais arba visomis šiomis paslaugomis;
5. sistemos tiekėjas – bet kuri įmonė ir jos filialai, atsakinga arba atsakingi už KRS veikimą ar KRS paslaugų rinkodarą;
6. platinimo įrenginiai – sistemos tiekėjo siūlomi įrenginiai, kuriais teikiama informacija apie oro vežėjų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) tvarkaraščius, laisvas vietas, bilietų kainas ir susijusias paslaugas, taip pat rezervuojami ir (arba) išrašomi bilietai bei teikiamos visos kitos susijusios paslaugos;
7. pagrindinis vežėjas – oro vežėjas arba geležinkelio įmonė (vežėjas), kuris tiesiogiai ar netiesiogiai, vienas ar kartu su kitais kontroliuoja arba valdo dalį kapitalo ir kuris turi teisių arba atstovų sistemos tiekėjo įmonės direktorių valdyboje, stebėtojų taryboje ar kitame valdymo organe, taip pat bet kuris jam nuosavybės teise priklausantis arba jo veiksmingai kontroliuojamas oro vežėjas arba geležinkelio įmonė (vežėjas);
8. dalies kapitalo valdymas turint juridines teises arba atstovų sistemos tiekėjo įmonės direktorių valdyboje, stebėtojų taryboje ar kitame valdymo organe – investavimas turint teisių arba atstovų sistemos tiekėjo įmonės direktorių valdyboje, stebėtojų taryboje ar kitame valdymo organe, suteikiantis galimybę vienam ar kartu su kitais turėti lemiamos įtakos sistemos tiekėjo įmonės veiklai;
9. kontrolė – santykiai, grindžiami teisėmis, sutartimis arba bet kokiomis kitomis priemonėmis, kurios kiekviena atskirai arba suderintos, atsižvelgiant į faktines ar teises aplinkybes, suteikia galimybę daryti lemiamą įtaką įmonei, visų pirma pasitelkus:
  - a) nuosavybės teisę arba teisę naudotis visu įmonės turtu arba jo dalimi;
  - b) teises arba sutartis, kuriomis suteikiama galimybė daryti lemiamą įtaką formuojant įmonės padalinius, jiems balansuojant arba priimanč sprendimus;
10. dalyvaujantis vežėjas – oro vežėjas arba geležinkelio įmonė (vežėjas), sudaręs sutartį su sistemos tiekėju per KRS platinti transporto produktus;
11. abonentas – asmuo arba įmonė, kuri nėra dalyvaujantis vežėjas ir pagal sutartį su sistemos tiekėju naudojasi KRS siekdama kliento vardu rezervuoti oro susisiekimo bei su juo susijusias paslaugas;
12. pagrindinis ekranas – ekranas, kuriame pateikiami išsamūs nešališki duomenys apie tarp dviejų miestų per nurodytą laiką teikiamas transporto paslaugas;
13. bilietas – galiojantis dokumentas, kuriuo suteikiama teisė naudotis transportu, arba jo elektroninis atitikmuo, kurį išdavė arba patvirtino oro vežėjas, geležinkelio įmonė (vežėjas) arba jo įgaliotasis atstovas;
14. kompleksinė paslauga – iš anksto parengtas, už bendrą kainą siūlomas transporto ir kitų su transportu nesusijusių paslaugų derinys;
15. užsakymo mokestis – kaina, kurią oro vežėjai turi mokėti sistemos tiekėjams už KRS teikiamas paslaugas.

2 SKIRSNIS

SISTEMOS TIEKĖJŲ ELGESIO TAISYKLĖS

3 straipsnis

Santykis su transporto paslaugų teikėjais

1. Sistemos tiekėjas negali:
  - a) į sutartį su dalyvaujančiu vežėju įtraukti nesąžiningų ir (arba) nepagrįstų sąlygų arba reikalauti vykdyti papildomas sąlygas, kurios dėl jų pobūdžio arba komercinės paskirties nesusijusios su dalyvavimu jo KRS;
  - b) kelti sąlygas, kad norėdamas dalyvauti jo KRS dalyvaujantis vežėjas tuo pat metu nebūtų kitos sistemos dalyvis ar kad dalyvaujantis vežėjas negalėtų laisvai naudotis alternatyviomis rezervavimo sistemomis, pvz., savo interneto užsakymo sistema ir skambučių centrais.
2. Sistemos tiekėjas dalyvaujančių vežėjų pateiktus duomenis išrašo ir tvarko vienodai atidžiai ir per tą patį laiką, atsižvelgdamas tik į atskirų dalyvaujančių vežėjų pasirinktų įrašymo metodų apribojimus.
3. Jei apie tai nepaskelbiama kitur, sistemos tiekėjas viešai skelbia apie oro vežėjo arba autobusų ar geležinkelio įmonės tiesioginį ar netiesioginį sistemos tiekėjo kapitalo valdymą ir valdomo kapitalo dydį arba apie sistemos tiekėjo tiesioginį ar netiesioginį oro vežėjo arba autobusų ar geležinkelio įmonės kapitalo valdymą ir valdomo kapitalo dydį.

4 straipsnis

Platinimo įrenginiai

1. Sistemos tiekėjas nei vienam, nei keliems iš savo dalyvaujančių vežėjų, įskaitant pagrindinius vežėjus, nesūlo jokios specialios duomenų įrašymo ir (arba) apdorojimo tvarkos, jokių kokių kitų platinimo įrenginių ar jokių jų pakeitimų. Sistemos tiekėjas visiems dalyvaujantiems vežėjams teikia informaciją apie savo platinimo įrenginių pakeitimus ir duomenų įrašymo ir (arba) apdorojimo tvarką.

2. Sistemos tiekėjas užtikrina, kad jo platinimo įrenginiai, bent jau naudojant programinę įrangą, būtų aiškiai ir patikrinamai atskirti nuo bet kurio vežėjo privataus inventoriaus, valdymo ir rinkodaros įrenginių.

5 straipsnis

Informacijos pateikimas ekrane

1. Sistemos tiekėjas kiekvienai atskirai savo KRS operacijai suteikia pagrindinį ekraną ar ekranus ir objektyviai, išsamiai, nediskriminuodamas ir nešališkai juose pateikia dalyvaujančių vežėjų pateiktus duomenis. Informacijos klasifikavimo kriterijai negrindžiami jokių veiksmu, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusiu su vežėjo tapatybe, ir taikomi nediskriminuojant nė vieno dalyvaujančio vežėjo. Pagrindiniame (-iuose) ekrane (-uose) pateikiama vartotojo neklaidinanti ir lengvai prieinama informacija, atitinkanti I priede išdėstytas taisykles.

2. Jei informacija vartotojui teikiama kompiuterinėje rezervavimo sistemoje, abonentas naudojasi ekranu, kuriame informacija pateikta nešališkai, kaip nurodyta 1 dalyje, išskyrus atvejus, kai informacija ekrane pateikiama kitaip vartotojo pageidavimu.

3. Oro vežėjų, kuriems taikomas draudimas vykdyti veiklą vadovaujantis 2005 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu EB Nr. 2111/2005 dėl oro vežėjų, kuriems taikomas draudimas vykdyti veiklą Bendrijoje, Bendrijos sąrašo sudarymo ir oro transporto keleivių informavimo apie skrydį vykdančio oro vežėjo tapatybę⁽¹⁾, vykdomi skrydžiai turi būti aiškiai ir konkrečiai nurodomi ekrane.

4. Sistemos tiekėjas KRS ekrane naudoja specialų simbolį, kurį vartotojai galėtų atpažinti informacijos apie skrydį vykdančio oro vežėjo tapatybę gavimo tikslu, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 2111/2005 11 straipsnyje.

5. Šis straipsnis netaikomas KRS, kurias oro vežėjas, geležinkelio įmonė (vežėjas) arba oro vežėjų ar geležinkelio įmonių (vežėjų) grupės naudoja savo įstaigoje ar įstaigose, aiškiai atpažįstamos savo bilietų pardavimo vietose arba savo tinklalapiuose.

⁽¹⁾ OL L 344, 2005 12 27, p. 15.

6 straipsnis

Santykis su abonentais

1. Sistemos tiekėjas į sutartį su abonentu neįtraukia nesąžiningų ir (arba) nepagrįstų sąlygų, pagal kurias, pavyzdžiui, abonentui draudžiama užsiregistruoti kitoje sistemoje ar sistemose arba jomis naudotis, reikalaujama sutikti su papildomomis sąlygomis, kurios nesusijusios su jo KRS užsakymu, arba nustatomas įpareigojimas priimti techninės ar programinės įrangos pasiūlymą.

2. Jei abonentas – savarankiška įmonė, kurioje dirba mažiau nei 50 žmonių ir kurios bendra metinė apyvarta ir (arba) metinis balansas neviršija 10 milijonų EUR, jis gali nutraukti sutartį su sistemos tiekėju apie tai pranešdamas ne vėliau kaip prieš tris mėnesius, tačiau sutartis gali būti nutraukta ne anksčiau kaip po metų nuo jos sudarymo. Tokiu atveju sistemos tiekėjas turi teisę reikalauti atlyginti tik tas išlaidas, kurios tiesiogiai susijusios su sutarties nutraukimu.

7 straipsnis

Rinkodaros informacijos duomenų įrašai (MIDT)

1. Sistemos tiekėjai gali teikti bet kokius rinkodaros, užsakymo ir pardavimo duomenis su sąlyga, kad šie duomenys visiems dalyvaujantiems vežėjams, įskaitant pagrindinius vežėjus, būtų siūlomi per tą patį laiką ir nediskriminuojant. Duomenys gali apimti ir, jei pageidaujama, apima visus dalyvaujančius vežėjus ir (arba) abonentus.

2. Dalyvaujantys vežėjai neturi teisės naudotis šiais duomenimis tam, kad paveiktų abonto pasirinkimą.

3. Kai tie duomenys gaunami abonentui, įsteigusiam Bendrijoje, naudojantis KRS platinimo įrenginiais, pagal juos nebūtų galima tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti to abonto, nebent abonentas ir sistemos tiekėjas susitaria dėl tinkamo tokių duomenų naudojimo sąlygų. Ši nuostata taikoma ir tuo atveju, kai sistemos tiekėjai perduoda duomenis kitai šaliai naudoti kitais nei sąskaitų apmokėjimo tikslais.

4. Abonto (-ų) ir sistemos tiekėjo (-ų) susitarimai dėl MIDT turi būti skelbiami viešai.

8 straipsnis

Lygiavertės sąlygos trečiojoje šalyje

1. Nedarant poveikio susitarimų, kurių šalys yra Bendrija ar valstybės narės ar valstybių narių pasirašytų tarptautinių susitarimų, jei bet kurioje šiame reglamente reglamentuojamoje srityje sąlygos, kurias trečiojoje šalyje veikiantis sistemos tiekėjas sudaro Bendrijos oro vežėjams, nėra lygiavertės toms, kurios sudaromos dalyvaujantiems trečiosios šalies vežėjams, Komisija gali pareikalauti, kad visi Bendrijoje veikiantys sistemos tiekėjai sudarytų trečiųjų šalių oro vežėjams tokias pat sąlygas, kokios sudarytos Bendrijos oro vežėjams toje trečiojoje šalyje.

2. Komisija stebi diskriminuojamąjį ar neadekvatų trečiųjų šalių sistemos tiekėjų elgesį su Bendrijos oro vežėjais. Komisija vaisybės narės prašymu ar savo iniciatyva nagrinėja galimus ES oro vežėjų diskriminavimo atvejus, kuriuos KRS vykdo trečiosios šalys. Jei nustatomas toks diskriminavimo atvejis, Komisija, prieš priimdama sprendimą, turi informuoti valstybes nares ir suinteresuotas šalis, prašydama jų pastabų, taip pat surengia valstybių narių atitinkamų specialistų posėdį.

3 SKIRSNIS

TRANSPORTO PASLAUGŲ TEIKĖJŲ ELGESIO TAISYKLĖS

9 straipsnis

Dalyvaujančių vežėjų teikiami duomenys

Dalyvaujantys vežėjai ir jų duomenis tvarkantys tarpininkai užtikrina, kad į KRS teikiami duomenys būtų tikslūs ir suteiktų galimybę sistemos tiekėjui laikytis I priede nustatytų taisyklių.

10 straipsnis

Pagrindiniams vežėjams taikomos specialios taisyklės

1. Pagrindinis vežėjas, laikydamasis abipusiškumo principo, neturi diskriminuoti konkuruojančios KRS atsisakydamas pagal prašymą ir per tą patį laiką jai teikti tą pačią informaciją, nurodytą jam priklausančioje KRS, apie savo transporto produktų tvarkaraščius, bilietų kainas ir laisvas vietas arba platinti savo transporto produktus per kitą KRS arba atsisakydamas per tą patį laiką priimti ar patvirtinti bet kurio savo transporto produkto, platinamo per jam priklausančią KRS, rezervaciją, padarytą naudojant konkuruojančią KRS. Pagrindinis vežėjas privalo priimti ir patvirtinti tik tuos užsakymus, kurie atitinka jo bilietų kainas ir sąlygas.

2. Konkuruojanti KRS negali atsisakyti saugoti tų transporto paslaugų, kurias siūlo pagrindinis vežėjas, duomenų, susijusių su tvarkaraščiais, bilietų kainomis ir laisvomis vietomis, ir pateiktus duomenis įrašo ir tvarko vienodai atidžiai ir per tą patį laiką kaip kitiems savo klientams ir abonentams visose rinkose, tik atsižvelgdama į atskirų vežėjų pasirinktą įrašymo metodų apribojimus.

3. Pagrindinis vežėjas neprivalo apmokėti jokių su tuo susijusių išlaidų, išskyrus teiktinų duomenų atkūrimo ir priimtų užsakymų išlaidas. Užsakymo mokestis, mokamas KRS už užsakymą, priimtą 1 dalyje nustatyta tvarka, atitinka mokestį, kurį kiti dalyvaujantys vežėjai moka už lygiaverčius sandorius toje pačioje KRS.

4. Pagrindinis vežėjas nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nediskriminuoja teikdamas pirmenybę savo KRS susiedamas abonto naudojimąsi bet kokia konkrečia KRS su komisiniu atlyginimu už transporto produktų pardavimą arba kitokia paskata ar jos nebuvimu.

5. Pagrindinis vežėjas nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nediskriminuoja teikdamas pirmenybę savo KRS ir reikalaujamas, kad abonentas naudotųsi bet kokia konkrečia KRS parduodamas arba išrašydamas bet kurių jo tiesiogiai ar netiesiogiai teikiamų transporto produktų bilietus.

4 SKIRSNIS

ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

11 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymas, naudojimas jais ir jų saugojimas

1. Dirbant su KRS sukaupti asmens duomenys, siekiant rezervuoti ar išrašyti transporto produktų bilietus, tvarkomi tik tokiu būdu, kuris atitinka minėtuosius tikslus. Tvarkant tokius duomenis duomenų valdytoju pagal Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnio d dalį laikomas sistemos tiekėjas.

2. Asmens duomenys tvarkomi tik tuo atveju, jei juos tvarkyti būtina vykdant sutartį, kurią sudarė duomenų subjektas, arba duomenų subjekto prašymu norint imtis veiksmų prieš sutarties sudarymą.

3. Ypatingų duomenų kategorijoms, nurodytoms Direktyvos 95/46/EB 8 straipsnyje, priskiriami duomenys tvarkomi tik tuomet, jei duomenų subjektas pagrįstu pagrindu davė aiškų sutikimą tvarkyti tuos duomenis.

4. Informacija apie atpažįstamus individualius užsakymus, kurią valdo sistemos tiekėjas, saugoma atjungties režimu septyniolika dešimt dvi valandas nuo paskutinio individualaus užsakymo procedūros veiksmo ir ištrinama per tris metus. Pasinaudoti šiais duomenimis leidžiama tik ginčų dėl sąskaitų atvejais.

5. Į sistemos tiekėjo teikiamus rinkodaros, užsakymo ir pardavimo duomenis neįtraukiama informacija, pagal kurią tiesiogiai ar netiesiogiai būtų galima identifikuoti fizinius asmenis, arba, kai taikytina, organizacijas ar bendroves, kurių naudai jie veikia.

6. Vartotojui paprašius, abonentas jam praneša sistemos tiekėjo pavadinimą ir adresą, duomenų tvarkymo tikslus, asmens duomenų laikymo trukmę ir kokių būdu duomenų subjektas gali pasinaudoti teise peržiūrėti duomenis.

7. Duomenų subjektas turi teisę nemokamai peržiūrėti su juo susijusius duomenis, neatsižvelgiant į tai, ar duomenis saugo sistemos tiekėjas, ar abonentas.

8. Šiame straipsnyje pripažįstamos teisėmis papildomos duomenų subjekto teisės, nurodytos Direktyvoje 95/46/EB, pagal ją priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatose ir Bendrijos pasirašytų tarptautinių susitarimų nuostatose.

9. Šio reglamento nuostatomis patikslinama ir papildoma Direktyva 95/46/EB siekiant 1 straipsnyje nurodytų tikslų. Jeigu nenumatyta kitaip, taikomos toje direktyvoje pateiktos sąvokų apibrėžtys. Jei šiame straipsnyje nurodytos specialios nuostatos dėl asmens duomenų tvarkymo naudojant KRS netaikomos, šiuo reglamentu neprieštaraujama minėtos direktyvos nuostatoms ir priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatoms bei Europos Sąjungos pasirašytų tarptautinių susitarimų nuostatoms.

10. Jei sistemos tiekėjas duomenų bazes naudoja skirtingiems tikslams, pvz., kaip KRS ar kaip oro susisiekimų bendrovių duomenų bazę, imamasi techninių ir organizacinių priemonių siekiant užkirsti kelią mėginimams apėiti duomenų apsaugos taisykles sujungiant bazes ir užtikrinti, kad asmens duomenys būtų prieinami tik konkrečioms tikslams, kuriems jie buvo surinkti.

5 SKIRSNIS

AUDITAS

12 straipsnis

Auditorius ir audito ataskaita

1. Kiekvienas sistemos tiekėjas kas ketverius metus ir taip pat esant Komisijos prašymui pateikia nepriklausomo audito ataskaitą, kurioje pateikiama išsami informacija apie nuosavybės santykius ir valdymo modelį. Su audito ataskaita susijusias išlaidas padengia sistemos tiekėjas.

2. Sistemos tiekėjas prieš patvirtinant auditoriaus paskyrimą praneša Komisijai auditoriaus tapatybę. Komisija gali nepritarti paskyrimui ir per du mėnesius, pasikonsultavusi su auditoriumi, sistemos tiekėju ir bet kuria kita šalimi, turinčia teisėtų interesų, nusprendžia, ar reikia keisti auditorių.

6 SKIRSNIS

PAŽEIDIMAI IR NUOBAUDOS

13 straipsnis

Pažeidimai

Kai Komisija gavusi skundą ar savo iniciatyva nustato, kad pažeistas šis reglamentas, ji gali priimti sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad įmonės ar įmonių asociacijos tą pažeidimą nutrauktų. Vykdamas galimų šio reglamento pažeidimų tyrimą visiškai atsižvelgiama į pagal EB Sutarties 81 ir 82 straipsnius galimo atlikti tyrimo rezultatus.

14 straipsnis

Įgaliojimai atlikti tyrimą

Kad galėtų vykdyti jai šiuo reglamentu pavestas pareigas, Komisija gali paprastu prašymu ar sprendimu pareikalauti, kad įmonės ar įmonių asociacijos pateiktų visą reikiamą informaciją, įskaitant specialų auditą, visų pirma 4, 7, 10 ir 11 straipsniuose reglamentuojamais klausimais.

15 straipsnis

Baudos

1. Komisija savo sprendimu gali įmonėms ir įmonių asociacijoms skirti baudas, neviršijančias 10 procentų bendros apyvartos praėjusiais ūkiniais metais, jei įmonės ar jų asociacijos tyčia ar dėl neatsargumo pažeidžia šį reglamentą.

2. Komisija savo sprendimu gali įmonėms ir įmonių asociacijoms skirti baudas, neviršijančias 1 % bendros apyvartos praėjusiais ūkiniais metais, jei įmonės ar jų asociacijos tyčia ar dėl neatsargumo pateikia neteisingą ar ne visą informaciją arba per nurodytą laikotarpį nepateikia informacijos, kurios prašoma pagal 14 straipsnį priimtame sprendime.

3. Nustatant baudų dydžius atsižvelgiama tiek į pažeidimo sunkumą, tiek į jo trukmę.

4. Baudos neturi būti baudžiamosios sankcijos.

5. Europos Bendrijų Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti sprendimus, kuriais Komisija paskyrė baudą. Jis gali baudą panaikinti, sumažinti arba padidinti.

16 straipsnis

Procedūros

1. Prieš priimdama sprendimus pagal 13 ir 15 straipsnius Komisija atitinkamoms įmonėms ar įmonių asociacijoms pateikia prieštaravimo pareiškimą, suteikia joms galimybę pareikšti nuomonę raštu ir, jei įmonės ar jų asociacijos prašo, per žodinį nagrinėjimą.

2. Komisija neatskleidžia pagal šį reglamentą gautos informacijos, kurios atžvilgiu galioja profesinės paslapties įpareigojimas.

Bet kuris asmuo, pagal šio reglamento nuostatas teikiantis informaciją Komisijai, aiškiai nurodo, kurią informaciją laiko konfidencialia, pateikia priežastis ir atskirą nekonfidencialią tokios informacijos redakciją iki Komisijos nustatytos dienos.

3. Jei Komisija nusprendžia, kad turima informacija nesuteikia pakankamai pagrindo nagrinėti skundą, ji informuoja skundo pateikėjus apie priežastis ir nustato laikotarpį, per kurį skundo pateikėjas gali raštu pareikšti nuomonę.

Jei skundo pateikėjas per Komisijos nustatytą terminą pareiškia nuomonę, bet dėl skundo pateikėjo raštu pareikštos nuomonės skundas nėra įvertinamas kitaip, Komisija savo sprendimu atmeta skundą. Jei skundo pateikėjas per Komisijos nustatytą terminą nuomonės nepareiškia, laikoma, kad skundas atsiimtas.

Jei Komisija pateikia prieštaravimo pareiškimą, nekonfidencialios jo redakcijos kopiją ji pateikia skundo pateikėjui ir nustato laikotarpį, per kurį skundo pateikėjas gali raštu pareikšti nuomonę.

4. Jei prašoma, Komisija šalims, kurioms ji skyrė prieštaravimo pareiškimą, ir skundo pateikėjui sudaro galimybę susipažinti su byla. Teisė susipažinti su byla suteikiama pranešus apie prieštaravimų pareiškimą. Ši teisė negalioja verslo paslaptims, kitai konfidencialiai informacijai ir Komisijos vidaus dokumentams.

5. Jei mano, kad tai būtina, Komisija gali išklausti kitus fizinius ar juridinius asmenis.

7 SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17 straipsnis

Panaikinimas

1. Reglamentas (EEB) Nr. 2299/89 panaikinamas.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2009 m. sausio 14 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
H.-G. PÖTTERING

2. Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos pagal II priede pateiktą koreliacijos lentelę.

18 straipsnis

Peržiūra

1. Komisija nuolat stebi, kaip taikomas šis reglamentas, prireikus taikydama 14 straipsnyje numatytą specialų auditą. Visų pirma ji nagrinėja, kaip veiksmingai šiuo reglamentu užtikrinamas nediskriminavimas ir sąžininga konkurencija KRS paslaugų rinkoje.

2. Komisija prireikus pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai 8 straipsnio taikymo ataskaitą, susijusią su vienodomis sąlygomis trečiojoje šalyse, ir siūlo atitinkamas priemones siekiant palengvinti diskriminuojamąsias sąlygas, įskaitant Bendrijos ir trečiųjų šalių dvišalių oro transporto susitarimų sudarymą ar keitimą.

3. Iki 2013 m. kovo 29 d. Komisija parengia šio reglamento taikymo ataskaitą, kurioje įvertina poreikį palikti galioti, iš dalies pakeisti arba panaikinti šį reglamentą.

19 straipsnis

Įsigaliojimas

- Šis reglamentas įsigalioja 2009 m. kovo 29 d..

I PRIEDAS

INFORMACIJOS PATEIKIMO PAGRINDINIUIOSE EKRA NUOSE TAISYKLĖS

1. Jei pagrindiniame ekrane rodomos bilietų kainos ir (arba) pasirenkama, kad pagal jas būtų klasifikuojama informacija, į bilietų kainas įskaičiuojami visi taikytini oro vežėjui ar geležinkelio įmonei mokėtini važiavimo mokesčiai, mokesčiai, papildomi mokesčiai ir rinkliavos, kurie yra neišvengiami ir numatomi tuo metu, kai parodomi ekrane.
2. Derinant ir atrenkant susisiekimo tarp dviejų nurodytų miestų paslaugas, kurios pateikiamos pagrindiniame ekrane, to paties miesto oro uostai ar geležinkelio stotys nediskriminuojami.
3. Aiškiai nurodoma, kurios oro susisiekimo paslaugos yra neregulios. Vartotojas paprašęs turi teisę matyti pagrindinį ekraną, kuriame pateikiamos tik reguliariosios arba tik nereguliosios paslaugos.
4. Aiškiai nurodomi skrydžiai su tarpiniais nusileidimais.
5. Jei skrydžius vykdo ne tas oro vežėjas, kurio kodas nurodytas, būtina aiškiai nurodyti faktinį oro vežėją, kuris vykdo skrydį. Šis reikalavimas taikomas visais atvejais, išskyrus trumpalaikius *ad hoc* susitarimus.
6. Informacija apie kompleksines paslaugas pagrindiniame ekrane neteikiama.
7. Atsižvelgiant į abonentų pasirinkimą pagrindiniame ekrane pateikiami kelionių variantai sugrupuojami pagal bilieto kainą arba pagal:
  - i) kelionių be sustojimo pasiūlymai, sugrupuoti pagal išvykimo laiką;
  - ii) visi kiti kelionių pasiūlymai, sugrupuoti pagal kelionės trukmę.
8. Išskyrus 10 punkte nurodytus atvejus, kelionės pasiūlymai pagrindiniame ekrane negali būti rodomi daugiau nei vieną kartą.
9. Kai kelionių variantai sugrupuojami pagal 7 punkto i ir ii papunkčių nuostatas, o KRS siūlomos susisiekimo tarp tų pačių dviejų miestų traukiniu paslaugos, pagrindinio ekrano pirmame vaizde parodomas bent jau pagal sugrupavimo kriterijus geriausios susisiekimo traukiniu paslaugos arba bendros oro susisiekimo ir susisiekimo traukiniu paslaugos.
10. Jei oro vežėjai veikia pagal bendrojo kodo sutartis, kiekvienam iš atitinkamų oro vežėjų – ne daugiau nei dviem – leidžiama turėti atskirą ekraną, kuriame naudojamas jo atskiras vežėjų nurodantis kodas. Jei dalyvauja daugiau nei du oro vežėjai, dėl dviejų vežėjų kodo nurodymo sprendžia vežėjas, faktiškai vykdomas skrydį.

II PRIEDAS

ATTIKČIŲ LENTELĖ

Reglamentas (EEB) Nr. 2299/89	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	2 straipsnis
3 straipsnio 1 ir 2 dalys	—
3 straipsnio 3 dalis	3 straipsnio 1 dalis
3 straipsnio 4 dalis	4 straipsnio 1 dalis
3a straipsnis	10 straipsnio 1 ir 3 dalys
4 straipsnio 1 dalis	9 straipsnis
4 straipsnio 2 dalis	—
4 straipsnio 3 dalis	3 straipsnio 2 dalis
4a straipsnio 1 ir 2 dalys	4 straipsnio 1 dalis
4a straipsnio 3 dalis	4 straipsnio 2 dalis
4a straipsnio 4 dalis	—
5 straipsnis	5 straipsnis
6 straipsnis	7 ir 11 straipsniai
7 straipsnis	8 straipsnis
8 straipsnis	10 straipsnio 4 ir 5 dalys
9 straipsnis	6 straipsnis
9a straipsnis	5 straipsnio 2 dalis ir 11 straipsnis
10 straipsnis	—
11 straipsnis	13 straipsnis
12 straipsnis	14 straipsnis
13 straipsnis	14 straipsnis
14 straipsnis	16 straipsnio 2 dalis
15 straipsnis	14 straipsnis
16 straipsnis	15 straipsnio 1–4 dalys
17 straipsnis	15 straipsnio 5 dalis
18 straipsnis	—
19 straipsnis	16 straipsnio 1 ir 5 dalys
20 straipsnis	—
21 straipsnis	—
21a straipsnis	—
21b straipsnis	—
22 straipsnis	11 straipsnis
23 straipsnis	18 straipsnis
I priedas	I priedas